

MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU (1739)

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri

- 1. Genellik ve eşitlik:** Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.
 - 2. Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:** Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
 - 3. Yöneltilme:** Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir.
 - 4. Eğitim hakkı:** İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.
 - 5. Fırsat ve imkân eşitliği:** Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.
 - 6. Süreklilik:** Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.
 - 7. Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:** Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılap ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır.
 - 8. Demokrasi eğitimi:** Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin kazandırıp geliştirilmesine çalışılır.
 - 9. Laiklik:** Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.
 - 10. Bilimsellik:** Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.
 - 11. Planlılık:** Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.
 - 12. Karma eğitim:** Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.
 - 13. Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği:** Okul - aile birliklerinin gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Ayni ve nakdi bağışlar kabul edebilir. Maddi katlı sağlamak için sosyal-kültürel etk.ve kampanyalar düzenleyebilirler. Okullar bünyesinde kantin-salon vb. yerleri işletebilir, işlettebilir.
- Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esaslar Millî Eğitim ve Maliye bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.
- 14. Her yerde eğitim:** Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Türk Eğitim Sisteminin Genel yapısı

a) **Örgün Eğitim:** Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim.

b) **Yaygın Eğitim** Örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümü. Okuma-Yazma öğretmek, eksik eğitimleri tamamlama vs.

Okul öncesi eğitimi:

- Onları ilköğretime hazırlamak
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak
- Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak
- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak
- Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi ilköğretim okuluna bağlı uygulama sınıfı olarak da açılabilir.

İlköğretim:

- **Mecburi ilköğretim** çağı **6-14 yaş** grubundaki çocukları kapsar. **72 Aylık** çocuk 1'e başlar.
- Bu çağ çocuğun **5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda** başlar, **13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda** biter.
- **Yöneltme**, ilköğretimde başlar.
- İlköğretimin **son ders yılının ikinci yarısında** öğrencilere devam edebilecekleri okul ve meslek tercihi ile ilgili rehberlik servisine gerekli çalışmalar yapılır.

Ortaöğretim:

- Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak
- Çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak
- Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.
- Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

Yükseköğretim Kurumları:

- Üniversiteler, Fakülteler, Enstitüler, Yüksekokullar, Konservatuvarlar, Meslek Yüksekokulları, Uygulama ve Araştırma Merkezleri

Öğretmenlik Mesleği

- • Öğretmenlik mesleği; adaylık döneminden sonra **öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen** olmak üzere **üç kariyer** basamağına ayrılır. Değerlendirme 100 tam puan üzerinden yapılır.
- • % 10'unu **kıdem**
% 10'unu **etkinlikler**
% 10'unu **sicil (işbaşarımları)**
% 20'sini **eğitim**
% 50'sini de **sınav puanı** oluşturur.
- • Eğitim Yüksekokulu açma yetkisi, Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren MEB'e bağlı eğitim yüksekokulları **Cumhurbaşkanı kararı** ile kurulabilir.
- • Askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatı, **Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte** tespit edilir.
- • Öğretmenlerin **hizmet sürelerine ve/veya isteğe bağlı il içi veya il dışı yer değiştirmelerine** ilişkin usul ve esaslar **yönetmelikle** belirlenir.